

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Middelthuns gate 29,
0368 Oslo

Deres ref.: 202401460
Vår ref.:

Dato: 30.03.2024

Høringsuttalelse – søkna om midlertidig tillatelse til senkning av nivå på dam Fiskevoll (dam Eina)

Eina Vel viser til høring datert den 27.02 med høringsfrist den 21.04.2023 og søknad fra VOKKS Kraft datert 17.01.2024.

VOKKS Kraft har søkt om følgende i brev av 17.01.2024: «*Vannhåndtering i anleggsperioden før oppstart av arbeidene ønskes senkes slik magasin vannstanden til kote 397,46 tilsvarende LRV+1,4 m*». VOKKS Kraft har ikke oppgitt dato for anleggsperioden, så vi er usikre på hva som her menes? NVE skriver i sin høring at arbeidene er planlagt i perioden 29.07.2024 -06.10.2024. Er dette å forstå som anleggsperioden når vannet skal startes å senkes? Videre skriver NVE at det søkes om å regulere ned til LRV+1,4 i forkant av anleggsarbeidet, og at vannstanden skal holdes på LRV+1,4 i en lengre periode enn det som er vanlig praksis.

Vi vil først opplyse om at oppgitt LRV for Einafjorden ikke er riktig. NVE har avklart at reguleringen av Einafjorden er konsesjonsløs. Formelt er LRV definert i kgl. res av 1872 og satt til 397,39 i NVE høydesystem. For øvrig er det vrl. §5 (aktsomhetsplikten) som er gjeldene og er bestemmende for hvor langt ned Einafjorden kan tappes. Vi ber derfor om at høydene oppgis i kotehøyde.

I høringen er det ikke vedlagt noen beskrivelse av tiltaket eller vurdering av tiltaket for allmenne og private interesser. Det er derfor vanskelig å kommentere på tiltaket når konsekvensene ikke er utredet. **I henhold til vanlig praksis for høringer, ber vi om at NVE ber VOKKS kraft om å få utredet virkningene av tiltaket for allmenne og private interesser og at saken sendes på ny høring og legges ut til offentlig ettersyn.**

Vi ber om at bl.a følgende gis en spesielt grundig vurdering:

1. Vurdering av alternative tidspunkt for gjennomføring.
2. Beskrivelse og vurderinger av tiltakets virkning på vannstanden sommerstid og høst/ vinter. Vi ber om at dette blir gjort for en våt sommer/ høst som er våt, normal og tørr.
3. Beskrivelse og vurdering av konsekvensene for bruk av Einafjorden til bading, båtliv og friluftsliv generelt.
4. Bestanden av edelkreps og fisk.

5. Avrenning og forurensing,
6. Vannplanter, herunder vasspest.

I godkjenning av tiltaket, ber vi også om at NVE krever en bedre løsning for informasjon til allmennheten om vannstanden i Einafjorden, og at dette blir innarbeidet i planene for dammen. I dag har VOKKS Kraft tre målestaver som viser vannstanden i Einafjorden. Ingen er i samsvar med NVEs Retningslinjer for registrering av vannstand i regulerte vannmagasin vedtatt 20.06.2016. Offisiell målestav er ikke på noen måte tilgjengelige for allmennheten. I praksis er dagens målestav (er) ikke tilgjengelig vinterstid pga snø og har svært begrenset tilgjengelighet på sommerstid pga. strømførende gjerder, tett vegetasjon, beiter og private eiendommer. For øvrig viser ikke målestavene samme vannstand, de er nedgrodd og ikke lesbare. Informasjonen på informasjonsskilt er for øvrig feil. Slik har det vært siden skilt og målestaver ble satt opp, og har gitt svært uheldige konsekvenser.

Vi krever derfor at det i planen for de planlagte arbeidene på dammen, tas med og beskrives etablering av et nytt vannstandsmål som på display viser vannstanden for allmennheten. Dette i tillegg til det offisielle målepunktet. (Her står bl.a den gamle målestaven i jern fra 1872 og som har stor kulturhistorisk verdi. Vi regner med at NVE påser at denne ikke på noen måte blir påvirket av tiltak). Konkret krever vi at NVE pålegger Hunnselvans Brukseierforening (VOKKS Kraft) å sette opp en digital visning av vannstanden i Einafjorden i parken ved veibrua i nordenden av Einafjorden sammen med informasjonsskilt. Her vil innbyggere og brukere av Einafjorden kunne følge med på vannstanden og få en tryggere bruk av fjorden. Alternativt kan vi komme til enighet med VOKKS Kraft om at en automatisk logger av vannstanden med digitalt display kan settes opp ved grendehuset. Dette er også tett på båtforeningene sitt kaianlegg.

I godkjenning av tiltaket, ber vi også om at NVE krever at den nye dammen får økt flomavledningskapasitet. Den nye dammen har et overløp som ligger 0,4 m under HRV-bolten på kote 398,611 i NN54. Frem til HRV -0,4m, har den nye dammen ingen tappekapasitet av betydning. I tillegg står den gamle dammen foran den nye dammen og reduserer flomavledningskapasiteten inntil den gamle dammen overtoppes. Forholdet ny og gammel dam, sammen med at VOKKS Kraft/ Hunnselvans Brukseierforening i lang tid oppga at HRV var 398,36, har gjort at private og allmenne interesser rundt Einafjorden blir skadeildene ved høye vannstander. Vi krever derfor at det i planene for dammen, tas inn en luke for økt forhåndstapping av Einafjorden.

Mvh

Martha Knapp

leder Eina Vel